

Begrippenlijst

Additionaliteitsvereiste

Het additionaliteitsvereiste volgt uit de Europese Habitatrichtlijn. Het additionaliteitsvereiste geldt voor zogeheten mitigerende maatregelen zoals intern en extern salderen. Dit zijn maatregelen die worden ingezet om mogelijke negatieve effecten van een project op omliggende Natura 2000-gebieden te voorkomen (mitigeren). Veel mitigerende maatregelen kunnen naar hun aard ook worden ingezet als natuurmaatregelen (instandhoudings- en passende maatregelen). In die gevallen geldt het additionaliteitsvereiste.

Extensivering

Het minder intensief maken van veeteelt door bijvoorbeeld het houden van minder dieren.

Extern salderen:

Een mitigerende maatregel waarbij er stikstofruimte overgenomen wordt van een bedrijf dat gedeeltelijk of geheel stopt ten behoeve van vergunningverlening. Een deel van de opgekochte stikstofruimte (30%) dient te worden afgeroomd. Aangezien het een mitigerende maatregel betreft dient deze ook getoetst te worden aan het additionaliteitsvereiste.

Intern salderen

Een mitigerende maatregel waarbij gekeken wordt naar de totaal toegestane stikstofuitstoot het bedrijf (referentiesituatie) in relatie tot de nieuwe activiteit (beoogde situatie). Bij intern salderen wordt feitelijk de stikstofuitstoot van de beoogde situatie weggestreept met de stikstofuitstoot van de al toegestane referentiesituatie.

Voorheen kon intern salderen toegepast worden in de voortoets. Hiermee was er geen sprake van een vergunningplicht én hoefde intern salderen niet getoetst te worden aan het additionaliteitsvereiste. Sinds de uitspraak van 18 december 2024 (Rendac-uitspraak) is intern salderen vergunningplichtig geworden.

Interimmer

Bedrijven waarbij geen vergunningverlening in het kader van een Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit heeft plaats gevonden. De reden hiervoor is dat het enige jaren heeft geduurd voordat de Vogel- en Habitatrichtlijn volledig was ingevoerd in de Natuurbeschermingswet. Er zijn daarom vergunningplichtige in het kader van Natura 2000-activiteiten gestart, voordat de richtlijn compleet in de Nederlandse wet- en regelgeving was omgezet. Als gevolg hiervan is een aantal van deze activiteiten niet passend beoordeeld en hebben deze activiteiten geen rechtmatig toestemmingsbesluit. Interimmers missen dan ook een referentiesituatie waarmee legalisatie lastig is.

Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit

Een omgevingsvergunning die nodig is voor activiteiten die significant negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. In de context van PAS-melders zal het hier gaan om activiteiten met een stikstofdepositie hoger dan 0,005 mol/ha/jaar op een stikstof-gevoelig Natura 2000-gebied. Dit is de drempelwaarde waarmee het rekenmodel AERIUS een depositie kan berekenen op een stikstof-gevoelig Natura 2000-gebied.

PAS

Programma Aanpak Stikstof. Op 1 juli 2015 begon het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Tijdens dit programma gingen activiteiten met weinig stikstofneerslag onder voorwaarden door. Dit kon met een melding onder de Wet natuurbescherming (Wnb). Het programma was bedoeld om toestemming te geven voor activiteiten die stikstofneerslag veroorzaakten. En om de lasten van de initiatiefnemers van deze activiteiten te verlichten.

PAS-melder:

Een PAS-melder is een agrarisch of ander bedrijf dat tussen 2015 en 2019, onder het Programma Aanpak Stikstof (PAS), een melding deed voor een activiteit. De Raad van State oordeelde in 2019 echter dat het PAS ongeldig was, waardoor deze bedrijven formeel in overtreding zijn en alsnog een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit moeten aanvragen.

Passende Beoordeling

De passende beoordeling volgt na de voortoets. De voortoets betreft het onderzoek of een activiteit significant negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000 gebied. Als uit de voortoets blijkt dat een significant effect op een Natura 2000-gebied niet valt uit te sluiten, dan dient er een passende beoordeling opgesteld te worden. Een passende beoordeling is nodig om vast te stellen dat de beoogde activiteit de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten. Dit is het geval wanneer wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel over bestaat dat er geen schadelijke gevolgen zijn. De passende beoordeling is vormvrij. Veelal zal het bestaan uit het ecologisch beoordelen van de impact van een kleine depositietoename op de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied. Dit dient in cumulatie beoordeeld te worden met andere activiteiten.

Referentiesituatie

De referentiesituatie is de situatie waartegen je de nieuwe activiteit (beoogde situatie) toetst. De referentiesituatie kan bestaan uit:

1. Laatst afgegeven toestemming/vergunning onder de natuurwetgeving (Natuurbeschermingswet/Wet Natuurbescherming/Omgevingswet Natura 2000-activiteit).

2. Milieutoestemming (Melding of vergunning Hinderwet /Wet milieubeheer/ /WABO/Activiteitenbesluit) ten tijde van de referentiedatum. Óf een lagere milieutoestemming die is afgegeven na de referentiedatum.

De referentiedatum is de datum waarop de Natura 2000-gebieden waarop je effect hebt met de activiteit zijn aangewezen. Deze data variëren van 1994 tot 2004, afhankelijk van het getroffen Natura 2000-gebied.

Stikstofbank

Een stikstofbank is een systeem waarin vrijgekomen stikstofdepositieruimte wordt geregistreerd. Vrijgekomen stikstofruimte kan geplaatst worden in de stikstofbank via AERIUS-register. AERIUS-register is anders dan AERIUS-calculator geen rekeninstrument, maar een platform om stikstofdepositieruimte toe te delen aan vergunningen.